

eko.

1 ■ 2016

Ekoroskin asiakaslehti | Ekorosks kundtidning

**Askel kerrallaan
kohti kiertotaloutta s. 6-7**

TÄSSÄ LEHDESSÄ:

///
MAALI-
JÄTETTÄ
VÄHENTÄMÄÄN

s. 3

///
DIY-HARRASTUS
ANTAA VANHALLE
TAVARALLE
UUDEN ELÄMÄN

s. 5

Lajittele näin

Teksti ja kuvat: Annika Haukkasalo

OMAA JÄTEASTIAAN

BIOJÄTE MUSTASSA PUSSISSA

- Ruoantähteet ilman pakkausta
- Pieneläinten kuivikkeet (esim. kissanhiekka)
- Teepussit ja kahvinporot suodattimiseen

ENERGIAJÄTE VAALEASSA PUSSISSA

- Tyhjät elintarvikepakkaukset (muovi, paperi, kartonki, styroksi)
- Talouspaperi
- Pienet muoviesineet, kuten tiski- ja hammasharjat
- Tekstiilit
- Vaipat ja siteet

Huomaathan, että vaippojen lajittelu on muuttunut mustasta pussista vaaleaan.

EKOPISTEELLE

Ekopisteiden lasi- ja muovipakkaukset on hyvä huuhdella ennen lajittelua, sillä niitä käytetään uusien tuotteiden raaka-aineena.

LASI

Lasipullot ja -purkit

METALLI

Säilyketölkkit, kannet, korkit, alumiinivuoat, foliot, tyhjät maali-purkit, tyhjät aerosolipullot, kattilat ja paistinpannut, aterimet

PAPERI

Lehdet, mainosposti, puhelinluettelot, pehmeäkantiset kirjat, kopiopaperit, piirustuslehtiöt, kirjekuoret

PARISTOT

Paristot, pienakut matkapuhelimista ja muista sähkölaitteista

KARTONKI

Kartonginkeräysastiat on sijoitettu taajamien ekopisteille. Lähimmän keräyspisteen löydät kotisivuiltamme www.ekorosk.fi.

Aaltopahvi, kartonkitölkkit ja -pakkaukset, paperipussit, kertakäyttöastiat, WC- ja talouspaperirullien hylsy, kopiopaperin kääreet

MUOVI

Muovinkeräysastiat sijoitetaan osaan ekopisteistä Kokkolassa ja Pietarsaassa. Lähimmän keräyspisteen löydät kotisivuiltamme www.ekorosk.fi.

Tyhjät ja puhtaat elintarvikkeiden muovipakkaukset, muovipussit, muovipullot ja -purkit, kanisterit, styroksi

UUSI!

HYÖTYKÄYTTÖASEMALLE

- Energiajäte
- Puu
- Metallit
- Lasi
- Paperi
- Kartonki
- Vaarallinen jäte
- Sähkö- ja elektroniikkajäte
- Kaatopaikkajäte
- Kiviaines

Hyötykäyttösäemilla ei oteta vastaan kaasupulloja. Tyhjät kaasupullot on palautettava myyjälle.

Maalijätettä vähentämään

Teksti ja kuva: Annika Haukkasalo

Maalijätettä tuodaan Ekoroskin hyötykäyttöasemille noin 150 000 kg vuodessa. Siihen määrään mahtuu paljon käyttökelpoista maalia, joka toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyyn.

Kaikki maalipurkit, joissa on maalia jäljellä, lajitellaan hyötykäyttöasemien vaarallisen jätteen keräykseen. Tyhjä metalliset maalipurkit tulisi sen sijaan laittaa metallinkeräykseen ja muovipurkit energiajätteeseen. Ekorosk järjestää myös vaarallisen jätteen keräyksen syksyn aikana, jolloin maalijätettä saa tuoda kiertävään keräykseen.

Maalia on hyvä varata oikea määrä omiin tarpeisiin, jotta maalijätettä ei syntyisi. Oikean määrän saa selvillä jakamalla maalattavan alueen neliömäärän (pituus x korkeus) maalin riittoisuudella. Riittoisuuden näkee

maalipurkin etiketistä.

- Tikkurilan Maalilaskurin avulla voi laskea kätevästi tarvitsemansa maalin määrän. Mikäli maalia kuitenkin jää, voi ylijäämämaalia tarjota vaikka tuttavien tai naapurien käyttöön tai käyttää itse esimerkiksi kukkaruukkujen, jakaran tai muiden kodin pienten esineiden maalaamiseen, vinkkaa Tikkurilan yritysvastuupäällikkö **Päivi Kivilä**.

Ekorosk selvittää mahdollisuuksia vähentää maalijätteen määrää sekä vaihtoehtoisia käsittelytapoja, jotta vastaanotettu maalijäte saataisiin uusiokäyttöön. Tällä hetkellä Suomessa ei ole laajamittaista kuluttajien ylijäämämaalien uusiokäyttöä, mutta ulkomailta on tiedossa hyviä kokeiluja, joissa kuluttajilta jääneitä maaleja on käytetty muun muassa eläintarhan aitojen maalaukseen.

Kuva: Björn Stjernvall

Jätteen hyötykäyttö lisääntyy

EU on julkistanut ehdotuksen kiertotalousdirektiiviksi, jonka päätavoitteena on lisätä merkittävästi materiaalien hyötykäyttöä. Kiertotalous tarkoittaa parhaimmillaan aineiden suljettua kiertoa, jossa ei synny ollenkaan tai hyvin vähän jätettä, joka poistuu kierrosta. Jätehuollossa tämä tarkoittaa sitä, että syntyvän jätteen määrää pyritään ensisijaisesti vähentämään. Erilaisten hyödykkeiden uudelleenkäyttöä pyritään suosimaan ja siltä osin kuin se ei onnistu ensisijaisena vaihtoehtona on materiaalien kierrätys ja hyötykäyttö. Jätteenpolttoa ei lueta materiaalihyötykäytöksi.

EU:n ehdotukseen sisältyy varsin kunnianhimoiset tavoitteet hyötykäytön lisäämiseksi. Vuoteen 2025 mennessä yhdyskuntajätteestä tulee hyötykäyttää materiaalina 60 % ja vuonna 2030 osuuden on oltava 65 %. Tällä hetkellä hyötykäyttöaste on n. 35 – 40 % luokkaa. EU:n asettaman tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että osa tällä hetkellä polttoon ohjautuvasta jätteestä tulee jatkossa saada materiaalihyötykäyttöön. Ekoroskin osalta se tarkoittaa sitä, että suurin osa vaaleiden pussien sisältämästä pakkausjätteestä (kartonkia ja muovia) pitää tulevaisuudessa saada materiaalihyötykäyttöön. Tämä on myös kuluttajien etujen mukaista, sillä maksamme jo nyt pakkauksien jätehuollosta kaksinkertaisen hinnan; ensin osana tuotteiden hintaa ja myöhemmin vaalean pussin käsittelymaksuna Ekoroskille. Valveutuneella kuluttajalla on mahdollisuus pienentää jätteenkäsittelynsä kustannuksia viemällä pakkausjätteet ekopisteeseen, josta se ohjautuu tuottajayhteisölle sen sijaan, että laittaa ne vaaleaan pussiin Ekoroskin käsittelyyn.

Kiertotalousajattelun omaksuminen ja toteuttaminen tulee johtamaan syntypaikkalajittelun laajenemiseen ja eri jätelajien käsittelyn eriytymiseen.

Toivotan kaikille lehtemme lukijoille hyvää kesää!

Olli Ahllund, toimitusjohtaja

eko. 1/2016

VASTAAVA JULKAISIJA

Olli Ahllund
Ab Ekorosk Oy
Launisaarentie 90
68600 Pietarsaari
(06) 781 4500
info@ekorosk.fi
www.ekorosk.fi

TUOTANTO

Annika Haukkasalo
Pia Grankvist
Ab Ekorosk Oy

TOIMITUSNEUVOSTO

Olli Ahllund
Pia Grankvist
Annika Haukkasalo
Johanna Pesola
Marko Berg
KANSIKUVA
Annika Haukkasalo

LAYOUT

Elina Korpiaho, Lönnberg Print & Promo
PAINOPAIKKA
Botnia Print

Biolanin kompostiasiantuntijat osallistuvat Ekoroskin lauantaina 10.9.2016 järjestämään avoimien ovien päivään. He esittelevät Biolanin kompostoreita ja jakavat vinkkejä kompostoinnista.

Myös pienet taloudet voivat kompostoida

Teksti: Pia Grankvist **Kuva:** Biolan

Kompostointi herättää suurta mielenkiintoa myös monissa pienissä talouksissa, jotka kuitenkin joskus epäröivät ostaa suurta kompostoria. Lämpöeristeenen kompostori ulkokäyttöä varten on tavallisesti 200–300 litraa. Myös pieni yhden tai kahden hengen kotitalous voi käyttää tällaista kompostoria, sanoo Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula**.

Yhden tai kahden hengen kotitaloudessa syntyy niin vähän biojätettä, että kompostointiprosessi pysähtyy talvella.

- Ei haittaa, vaikka komposti jäätyy talvella, kunhan se vain on niin iso, että biojäte ja kuivike mahtuvat sinne kuitenkin. Prosessi kyllä käynnistyy itsestään ilmojen lämmettyä, sanoo Kerttula.

Jos prosessin käynnistymistä halutaan nopeuttaa keväällä, voidaan lämpimällä vedellä täytetty kanisteri haudata kompostimassaan.

- Silloin kompostimassassa olevilla mikro-organismeilla alkaa juhlat. Kompostiin ei saa kaataa vettä, Kerttula muistuttaa.

Kaikki orgaaninen jäte voidaan kompostoida, joten kompostissa voidaan käyttää sekä biojätettä, puutarhajätettä että kuivakäymälän jätöksiä. Ruuanjätteet ja ruohojäte sisältävät runsaasti typpeä ja pitävät kompostointiprosessin käynnissä. Eläinperäiset jätteet, kuten kalanperkeet, on peitettävä

huolellisesti kompostointimassaan, jotta ne kompostoituisivat paremmin eivätkä houkuttelisi kärpäsiä.

- Jos sinulla on lämpökompostori, se on muistettava tyhjentää talvella, Kerttula muistuttaa. Kompostointiprosessi on käynnissä vuoden ympäri lämpöeristetyssä säiliössä. Lämpökompostoria tyhjenetään usein ja vähän kerrallaan.

Kompostoiva ulkokäymälä

Kompostoivista ulkokäymälöistä on tullut suosittuja loma-asunnoissa. Kerttula muistuttaa, että biojätettä voi hyvin kompostoida myös niissä.

Kompostia voidaan käyttää lannoittamiseen puutarhassa, mutta jos halutaan lannoittaa lämpöeristeettömästä kuiva-

käymälästä peräisin olevilla jätöksillä, ne on kompostoitava vielä vuoden. Kompostimassan on jäädyttävä vielä kerran hygienisoituaikseen.

Kuinka päästä käyntiin?

Pohjalle pannaan kerros hienojakoista ilmavaa materiaalia, esimerkiksi haketettuja oksia, risuja ja pensasaidan leikkujätteitä. Tämän päälle pannaan turvetta tai muuta samantapaista, jota ei ole lannoitettu eikä kalkittu. Sitten vaan lisätään hienojakoista puutarhajätettä ja biojätettä. Peitä tai kaiva aina biojäte kompostijätteen joukkoon, niin vältty tuhoeläimiltä.

Kolmasosa, tai jopa puolet kompostimassasta saa olla karkeampaa ja ohuempaa haketta, esimerkiksi haketettuja oksia, ruohoa ja puun lehtiä.

Yritä aina sekoittaa karkeudeltaan erilaisia materiaaleja täytessäsi kompostia. Siten siitä tulee ilmavampi ja prosessi saa tarvitsemansa hapen pysyäkseen käynnissä.

- Jos kompostia möyhennetään, kompostointiprosessi saa enemmän ilmaa ja on nopeampi. Tehdastuotetuilla kompostoreilla on kuitenkin sisäänrakennetut tuuletusputket, ja silloin kompostin möyhentäminen parin viikon välein riittää. Älä kuitenkaan möyhennä jatkuvatoimista kompostoria 40 senttimetriä syvemmältä, jolloin eri kerrokset sekoittuvat. Tällaiset kompostit täytetään alhaalta käsin, sanoo Kerttula.

Voimme ottaa kaiken talteen ja hyödyntää arkipäivässämme tuottamiamme jätteitä. Tästä hyötyvät sekä luonto että lompakko.

DIY-harrastus antaa vanhalle tavaralle uuden elämän

"Vanha tavara viehättää ja roskamäärä hirvittää"

Myllynkivistä portaat, mekosta laukku, viljakauhasta kynttilänjalka - käsistään kätevä muokkaa tavaroita uusiin tarkoituksiin tarpeen mukaan. DIY (do it yourself) eli tee-se-itse puuhastelu on noussut muoti-sanaksi ja suosituksi harrastukseksi.

Teksti ja kuvat: Annika Haukkasalo

Pamela Lundberg sisustaa kotiaan itse tuunamallaan huonekaluilla ja pukeutuu vaatteisiin ja koruihin, joissa oma kädenjälki näkyy. Itse tekeminen on Lundbergille elämäntapa, joka alkoi käsityön ilosta, mutta nykyään hän tiedostaa paremmin myös kierrätysnäkökulman.

- Vanha tavara viehättää ja roskamäärä hirvittää. Mitä vanhemmaksi tulee, sitä enemmän kierrätys on noussut kunniaan, Lundberg pohtii.

DIY-harrastuksen suosion Lundberg epäilee johtuvan siitä, että yhteiskunnassa on päästy siihen pisteeseen, jossa ihmiset ovat kyllästyneet ostamaan uutta ja heittämään vanhan pois. Myös käsityöiden terapeuttinen vaikutus on tiedostettu.

Toista samanlaista ei tule vastaan

Lundberg on ymmärtänyt vanhojen tavaroiden arvon. Ne ovat usein kestävämpiä

kuin uudet ja muotokieli on kestänyt ajan trendien yli.

- Tekemällä itse saa oman näköisiä tavaroita, joita ei tule muualla vastaan. Vaikka jonkin tavarannostamiseen käyttäisi aikaa ja saisi siitä juuri sellaisen kuin itse haluaa, ei tavarosta luopuminen koskaan ole vaikeaa. En kiinnyn tavaroihin, Lundberg kertoo.

Myymällä kunnostettuja tavaroita eteenpäin Lundberg tekee tilaa uudelle ja pääsee seuraavan puuhastelun pariin. Puuhastelua Lundbergin perheessä riittääkin. He asuvat 170 vuotta vanhassa talossa, jonka viihtyisästä pihapiiristä huomaa, että siihen on käytetty aikaa ja vaivaa. Päivätyönsä ohella Lundberg pitää kotinsa ulkorakennuksessa sisustuspuotia ja kirjoittaa sosiaaliseen mediaan maalaistalon elämästä.

- Minulla on aika monta rautaa tulossa. Talvisin ehtii vähemmän, mutta kun valo ja jaksaminen kevään myötä lisääntyvät, somepäivityksiä tulee enemmän ja kesä on myös

parasta aikaa maalien rapsutteluun.

Pamela Lundberg on aina ollut tee-se-itse -nainen ja sama asenne on tarttunut koko perheeseen.

- Minulla, miehelläni ja pojallani on tallissa vierekkäiset autot laitettavana. Oma autoni on ajokunnossa noin kymmenen vuoden sisällä, mutta jotkut projektit saavatkin kestää pidempään.

Ideoita ei tarvitse etsiä kaukaa

Lundberg on oppinut tavaroiden kunnostamisen kanta-pään kautta. Kursseja hän ei ole käsityön parissa ottanut, vaikka tarjontaa nykyään löytyisikin. Sosiaalista mediaa ja lehtiä selaamalla saa ideoita, mutta monet kunnostusprojektit syntyvät tarpeesta tai sattuman oikusta.

- Tuorein innostukseni on korujen tekeminen, joka lähti liikkeelle vanhan korun rikkoutumisesta. Vanhojen korujen yhdisteleminen on

Pamela Lundberg työstää vanhasta mekosta laukun.

antoisaa ja inspiroivaa puuhaa. Mikäli DIY kiinnostaa, tarvitaan harrastuksen aloittamiseen vain halua kokeilla ja innostusta yrittää, Lundberg kannustaa.

Ekoroskin avoimien ovien päivässä Pirilön jäteasemalla 10. syyskuuta on DIY-paja, jossa voit käydä tutustumassa DIY-askareisiin ja hakemassa ideoita omiin projekteihin.

Vanha viljakauha toteuttaa uutta tehtävänsä kynttilänjalkana.

Kasvihuone on saanut ikkunat ja hirret vanhoista rakennuksista.

Rikkoutuneita koruja yhdistämällä voi luoda uutta.

Puutarhajätteestä ja ylijäämämaalista voi taiteilla kauniin kranssin.

Helsingin kaupunkipyörät ovat uusien liiketoimintamallien esimerkki, joissa tuotteiden saatavuus on tärkeää eikä se, että omistat ne. Kuka tahansa Helsingin kantakaupungissa liikkuva voi lunastaa pyörän käyttöönsä pientä korvausta vastaan rekisteröitymällä Helsingin seudun liikenteen verkkosivuilla.

Mitä on kiertotalous?

Teksti: Pia Grankvist

Nykyään kiertotalouden käsite on kaikkien ympäristöalalla olevien huulilla, mutta mitä se oikeastaan on? Kiertotaloudessa ajatuksena on, että ryhdytään toimenpiteisiin tulossa olevien luonnonresurssien niukkuuden hillitsemiseksi säilyttämällä raaka-aineiden arvo taloudessa. Tämä tehdään pidentämällä materiaalien elinkaarta suunnittelemalla tuotteita ja komponentteja käytettäväksi yhä uudelleen sen sijaan, että ne poistetaan käytöstä, kun ne ovat kulu-neita tai rikkoontuvat. Tällöin raaka-aineen arvo menetetään.

Kiertotaloudessa on siis kyse siitä, että resurssit säilyvät kierrossa. Siinä yhdistetään liikehyöty ja resurssitehokkuus muuttamalla materiaalivirtoja ja luomalla uusia liiketoimintamalleja. Tämä on uusi tapa tarkastella muotoilua, tuotantoa ja kulutusta ja myös koko yhteiskunnan rakennetta.

- Yksinomaan jätteenkäsittelyyn keskittyminen ei riitä. Meidän on laajennettava näkökulmaa esimerkiksi kulutukseen ja yhteiskunnan rakenteisiin, muuten jätteenkierrätyksessä tehdyt edis-

tysaskeleet eivät merkitse lisäarvoa ympäristölle. Pahimmassa tapauksessa ne vaikuttavat kielteisesti. EU:n kiertotalouspaketti myös laajentaa näkökulmaa, toteaa Suomen Jätelaitosyhdistyksen toimitusjohtaja **Markku Salo**.

Keskitytään muun muassa ekologiseen suunnitteluun eli tuotekehittelyyn. Mitä pidemmän aikaa tuotteita ja komponentteja voidaan käyttää sellaisinaan, sitä alhaisemmat ovat materiaali-, työ ja energiakustannukset. Tämä merkitsee, että tuotteita ja komponentteja suunnitellaan ja valmistetaan niin, että ne saavat pitkän elinkaaren. Mitä korkeampi kierrätettävien materiaalien laatu on, sitä suurempi arvo säilyy taloudellisessa järjestelmässä.

Taloudelliset mahdollisuudet ovat suuria, esimerkiksi teräksen kulutus lisääntyy joka vuosi maailmanmarkkinoilla. Mutta kuitenkin meillä haaskautuu suuria määriä metallia heittäessämme esimerkiksi rakennusmateriaalia kaatopaikalle. Se sijoitetaan kaatopaikalle, koska se ehkä sisältää haitallisia aineita tai siihen on sekoitettu vähemmän arvok-

Kuva: Markko Laakkonen

Markku Salo

kaita metalleja. Ajattele mitä säästöjä tekisimme, jos tuotteet suunniteltaisiin niin, että niistä voitaisiin saada teräs talteen. Vertaa sitä nykyiseen energiankulutukseen ja ympäristön kuormittamiseen, kun terästä hankitaan kaivoksista, työstetään tehtaissa ja kuljetaan pitkiä matkoja.

- Toinen kysymys on kuinka saavutamme tällaisen rakennemuutoksen. Tuotantoon voidaan vaikuttaa lakien ja verojen kautta, mutta mitä Maailman kauppajärjestö WTO sanoo siitä? Lisäksi tällainen ei vaikuta kuluttajiin. Meidän on tarjottava mahdollisuuksia kierrätykseen ja korostaa sen etuja. Kiinteistökohtainen keräys antaa parhaimman lajitte-lutuloksen, sanoo Salo.

Uudelleenvalmistus on toinen mahdollisuus. Jo nyt on olemassa valmistajia esimerkiksi IT-alalla, jotka ottavat vastaan vanhoja tuotteitaan, vaihtavat kuluneet osat ja siistivät sen joka voidaan käyttää uudelleen. Tämän jälkeen tuotteet palaavat markkinoille uudella takuulla, mutta alhaisempaan hintaan. Euroopassa on myös autonvalmistajia, jotka jo tänään ottavat vastaan romutettavia autoja. Autot puretaan osiin ja niistä käytetään kaikki ne osat ja materiaalit, jotka voidaan käyttää uudelleen.

- Tätä kutsutaan kaskadi-periaatteeksi eli materiaaleja käytetään eri asioihin niiden elinkaaren eri vaiheissa. Romutettavan auton metalliosista tehdään metallipalkkeja, joista myöhemmin tehdään nautoja, jotka viimein ruostuvat pois, Salo mainitsee esimerkkinä.

Energiäkäyttö on nähtävä tärkeänä viimeisenä askeleena kiertotaloudessa, Salo sanoo, vaikka energiäkäyttöä ei laske-ta materiaalihyötykäytöksi. On erittäin vaikeaa säilyttää yhä uudelleen jalostettavan materiaalin arvo. Kun materiaalia ei enää voida kierrättää muulla tavalla, sen yhä sisältämän energian talteenotto voi olla paras ratkaisu ympäristöä ajatellen.

Kiertotalous synnyttää uusia liiketoimintamalleja, joissa tuotteiden saatavuus on tärkeää eikä se, että omistat ne. Yritykset myyvät siis tuotteen toimintaa eli palvelua eikä itse tuotetta. Helsingin kaupunkipyörät ovat oiva esimerkki tästä. Voit lunastaa pyörän käyttöösi lyhyeksi ajaksi pientä korvausta vastaan. Et vastaa pyörän huollosta etkä toimivuudesta, pyöräilet vain. Myös tässä tuotteen laatu on tärkeä. Lisäksi kunnossapidon ja palvelun merkitys lisääntyy. Jos tuote voi palvella mahdollisimman monta asiakasta mahdollisimman pitkään, se antaa enemmän voittoa yksikköä kohden.

EU:n kiertotalouspaketin taustatekijöinä ovat ympäristön ohella muun muassa Euroopan omavaraisuusaste energia- ja raaka-ainepuolella. Myös mahdollisuudet uusien työpaikkojen luomiseen vaikuttaa päätöksentekijöihin.

- Nykyään monet huipputeknologian tuotteissa käytettävät mineraalit tuotetaan maissa, joiden valtiomuoto ei ole vakaa, sanoo Salo

Kiertotalous kannustaa yhteistyöhön ja samanaikaisesti se antaa ihmisille mahdollisuuksia tuntea yhteenkuuluvuutta ja osallisuutta hajanaisessa maailmassa.

Ekoroskin askeleet kohti kiertotaloutta

Tekstit: Pia Grankvist Kuva: Wiizart

Euroopan komission kiertotalouspaketti tulee vaikuttamaan jätehuoltoon Suomessa ja myös Ekoroskiin. Yhteiskunta tulee siirtymään lineaarisesta taludesta kiertotalouteen.

Yksi kiertotalouden keskeisistä tavoitteista on lisätä kierrätystä eli juuri tuotetun, koskemattoman materiaalin korvaaminen kierrätetyllä materiaalilla. EU:n tavoitteena on, että 60 % kaikesta jätteestä käytetään uudelleen materiaalina vuonna 2025 ja että vuonna 2030 osuuden on oltava 65 %. Vertaa tätä Suomen nykyiseen kierrätysprosenttiin, joka on 30–35 %. Yhdeksän vuoden jälkeen sen on oltava 60 prosentissa! Energijätteen polttoa ei laskea materiaalihyötykäytöksi.

Tänä päivänä jäte kuten paperi, kartonki, lasi, metalli ja betoni menevät kierrätykseen Ekoroskin alueella. Jotta materiaalien kierrätys onnistui

si ja olisi kustannustehokasta vaaditaan, että eri jätelajit ovat puhtaita, eli eri materiaalit on erotettu toisistaan. Vaaleiden pussien materiaalien erottaminen Ekoroskilla tulee kalliiksi ja tulos on paljon huonompi kuin, jos taloudet erottelevat ne kotona. Saavuttaaksemme EU:n suunnitteleman tavoitteen meidän on Ekoroskin alueella lisättävä eri jätelajien, kuten kartongin ja muovin erillään keräämistä. Silloin kannattaa aloittaa asunto-osakeyhtiöistä. Siellä on usean kotitalouden keskittymiä, joista tulee suurempia määriä jätettä. Tämä helpottaa myös kuljetusliikkeiden jätteen keräystä.

Kartongin ja muovin keräys asunto-osakeyhtiöissä

Ekorosk ehdottaa, että Pohjanmaan jätelautakunta tekee syksyllä lisäyksen jätteenkäsittelymääräyksiin, että kaikki

asunto-osakeyhtiöt, joissa on 10 tai suurempi määrä asuntoja alkavat keräämään kartonkia erilliseen astiaan 1.1.2017 lähtien. Kun taas muovipakkausten erillinen keräys omaan astiaan aloitettaisiin 1.7.2017 kaikissa asunto-osakeyhtiöissä, joissa on 10 tai suurempi määrä asuntoja.

Jotta saavuttaisimme EU:n tavoitteet, ei ikävä kyllä riitä, että ainoastaan asunto-osakeyhtiöt keräävät eri jätelajit erikseen. Tähän vaaditaan lähiaikoina myös omakotitalojen osallistumista eri jätelajien erilliseen keräykseen.

Tämän toteuttamiseksi omakotitaloissa on olemassa kaksi eri ratkaisua:

> Kiinteistökohtainen erilliskeräys monilokeroastioilla.

> Omakotitaloilla on kaksi erillistä astiaa kiinteistöissä, joissa bio- ja energijäte kerätään erikseen, kun taas muut jätelajit kerätään ekopisteiden kautta.

Kartonginkeräysastia vähentää kotitalousjätteen määrää

Teksti ja kuva: Pia Grankvist

Esko Manninen näyttää taloyhtiön uutta kartonginkeräysastiaa. Astia on ollut käytössä viikon ajan ja Manninen huomaa jo nyt vaaleiden pussien määrän vähentyneen.

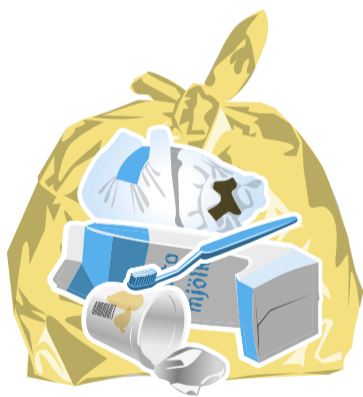
- Aikaisemmin astia kotitalouksien mustille ja vaaleille pusseille täyttyi jo viikossa. Kansi oli auki ja lokit rikkoivat pussit rikki niin, että koko piha oli täynnä roskaa, kertoo Manninen, taloyhtiön puheenjohtaja.

Hän kyllästyi keräämään roskaa ja otti yhteyttä Ekoroskiin saadakseen neuvoa kuinka voisi parantaa tilannetta. Sieltä hän sai neuvon hankkia erillisen astian kartongille. Hän sai myös lajitteluohjeet jotka hän jakoi jokaiseen talouteen.

Kartongipakkaukset muodostavat 25–30 % kotitalouksien jätteistä. Erillinen astia kartongille voi siis vähentää vaaleiden pussien määrää jopa neljänneksellä. Siihen tietysti vaaditaan, että asukkaat saavat tietoa kuinka lajitella ja he myös noudattavat ohjeita. Aktiiviset naapurit auttavat.

- Minä kerroin ja muistutin naapureita, että kartonginkeräysastiaan saa laittaa ainoastaan kartonkia, ja nyt se toimii hyvin, kertoo Manninen, joka on tyytyväinen kun kartonki nyt hyödynnetään raaka-aineena.

Kartonginkeräysastiaan kuuluvat aaltopahvi, kartonki- ja pahvipakkaukset, esim. kartonkiset nestepakkaukset, kuten maito- ja mehupakkaukset (myös alumiinivuoratut) paperiset jauhopussit ja vastaavat, kertakäyttöastiat, wc- ja talouspaperin hylsyt sekä kopiopaperin kääreet.

Vaipat vaaleaan pussiin

Ekorosk tekee jo työtä sen eteen, että Ekoroskille tulevat jätelajit olisivat mahdollisimman puhtaita, koska puhtaiden materiaalien kierrätys on helpompaa ja halvempaa. Ensimmäinen askel on vaippojen lajittelu vaaleaan pussiin. Yksityisistä talouksista tulevat vaipat ja kotona asuvien vanhusten vaipat on kerättävä vaaleaan pussiin toukokuusta lähtien. Eri hoitolaitoksista tulevat vaipat kerätään erikseen. Ne eivät kuulu kotitalousjätteen joukkoon.

Ekorosk ottaa askeleen kerrallaan

Joulukuu 2015

Pohjanmaan jätelautakunta hyväksyi 20 % alennuksen jätteenkäsittelytaksoissa niille kotitalouksille ja taloyhtiöille, jotka lähtevät vapaaehtoisesti jätteenkuljetusfirmojen tarjoamaan bio- ja energijätteen erilliskeräykseen.

Huhtikuu 2016

Ekoroskin hallitus ehdottaa, että yli 10 asunnon taloyhtiöt keräävät kartonkia erikseen 1.1.2017 alkaen ja muovipakkaukset 1.7.2017 alkaen.

Toukokuu 2016

Vaipat lajitellaan vaaleaan pussiin.

Syyskuu 2016

Pohjanmaan jätelautakunta käsittelee Ekoroskin ehdotuksen kartongin ja muovipakkausten erilliskeräyksestä yli 10 asunnon taloyhtiöissä.

1.1.2017

Kartongin erilliskeräys alkaa yli 10 asunnon taloyhtiöissä. (Tämä edellyttää jätelautakunnan päätöstä).

1.7.2017

Muovipakkausten erilliskeräys alkaa yli 10 asunnon taloyhtiöissä. (Tämä edellyttää jätelautakunnan päätöstä).

Lähipuosina

Bio- ja energijätteen erilliskeräys alkaa yli 10 asunnon taloyhtiöissä. Bio- ja energijätteen vapaaehtoinen erilliskeräys on jo mahdollinen omakotitaloissa, mikäli jätteenkuljettaja tarjoaa sitä.

Hyötykäyttöasemilla vastaanotetaan kaikenlaiset lamput

Lamppujen lajittelu voi tuntua vaikealta, sillä ne lajitellaan ominaisuuksiensa mukaan eri jättestioihin.

- Kyselytutkimuksen mukaan peräti joka viides lajittelee lamput väärin. Moni ei tiedä, mitä lampputyyppejä heillä on käytössä ja miten ne kuuluu lajitella, Motiva Oy:n asiantuntija **Päivi Suur-Uski** kertoo.

Kaikenlaiset lamput otetaan vastaan hyötykäyttöasemilla ja siellä henkilökunta auttaa löytämään oikean jätetastian.

Lisäksi energiansäästölamppuja ja led-lamppuja saa palauttaa moniin myymälöihin, joiden valikoimiin lamput kuuluvat.

Lamppujen tunnistamiseen ei ole yleispätevää ohjeistusta, mutta seura-

villa ohjeilla asiantuntija opastaa alkuun.

- Energiansäästölamput ja loisteputket ovat pinnaltaan valkoisia, kun taas hehkulamput ja halogeenilamput on aina kirkas lasi. Led-lampuissa voi olla kirkas tai pinnoitettu lasi ja useimmiten niistä on havaittavissa myös jäädytyslementti. Energiansäästölamppu on painavampi muihin lamppuihin verrattuna ja hehkulamput tunnistaa kaikkein kevyimpänä lampputyypinä. Lisäksi energiansäästö- ja led-lampuista löytyy yleensä ”ei roskakoriin” -merkki. Halogeenilampuissa on tunnistettavan muotoinen poltin, Suur-Uski neuvoo.

Lisätietoa lamput löydät osoitteesta www.lampputieto.fi.

ENERGIANSÄÄSTÖLAMPUT JA LOISTEPUTKET sisältävät elohopeaa ja sen vuoksi ne tulee palauttaa vaarallisen jätteen keräyspisteisiin hyötykäyttöasemille.

Kuva: Motiva Oy

LED-LAMPUT sisältävät pienen piirilevyn, jonka vuoksi ne ovat sähkö- ja elektroniikkaromua ja otetaan vastaan hyötykäyttöasemilla.

HEHKULAMPUT JA HALOGEENILAMPUT eivät sisällä vaarallista jätettä, joten ne saa lajitella metallinkeräykseen hyötykäyttöasemilla.

Asemilla tapahtuu

Hyötykäyttöasemilla grillataan makkaraa kesäkuussa, kun Ekorosk järjestää perinteiset asemapäivät Kaustisen, Luodon ja Korttesjärven asemilla. Syksyllä grilli kuumenee myös Pietarsaaren Pirilön jätetasemalla, kun Ekorosk järjestää avoimet ovet jälleen kerran runsaan ohjelmatarjonnan kera.

ASEMAPÄIVÄT

Ma 6.6. klo 12-18

Kaustisen hyötykäyttöasema, Ampumaradantie 10

Ti 7.6. klo 14-18

Luodon hyötykäyttöasema, Granvägen 3

To 9.6. klo 14-18

Korttesjärven hyötykäyttöasema, Ollinkankaantie 94

AVOIMET OVET

La 10.9. klo 9-13

Pietarsaaren Pirilön jätetasema, Launisaarentie 90

Rinki aloitti ekopistekeräyksen

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy avasi valtakunnallisen ekopisteverkoston 1.1.2016.

Ekoroskin ekopisteistä 63 siirtyi Ringin vastuulle ja 9 uutta ekopistettä avataan kesän aikana. Nämä pisteet tulevat saamaan valtakunnallisesti yhtenäisen ilmeen, kun pisteille tuodaan Ringin kyltit.

- Ringille siirtyvien ekopisteiden määrässä on ollut pieniä muutoksia, sillä emme saaneet lupaa perustaa ekopistettä kaikkiin toivomiimme kohteisiin. Ekopisteverkosto tulee olemaan valmis 31. heinäkuuta, vahvistaa Ringin aluepäällikkö **Harri Patana**.

Ekorosk jatkaa keräystä 185 ekopisteen vahvuudella täydentäen Ringin toimintaa, vaikka Ekoroskilla ei ole muutoksen jälkeen velvollisuutta ylläpitää ekopisteitä. Muutokset johtuvat uudesta pakkausjätteen kierrätyksestä, jonka mukaan pakkausten tuottajat ovat vastuussa pakkausjätteen kierrätyksestä. Rinki edustaa tuottajia tässä tehtävässä.

Kartongin keräyspisteitä suljettiin Ekoroskin alueella vuoden vaihteessa. Suomen Pa-

perinkeräys Oy on ylläpitänyt ekopisteiden kartongin keräystä, mutta vastuun siirryttyä Ringille Paperinkeräys sulki kartongin keräysastiat Ekoroskin ekopisteiltä.

- Kartonkikeräysastioiden määrä on päätetty pakkausjätteen vaatimusten mukaan. Keräysastioiden määrään vaikuttaa alueen asukasluku, Patana kertoo.

Lajittelu ekopisteillä on muuttunut hiekan vastuun siirryttyä Ringille. Lasinkeräykseen saa laittaa ainoastaan pakkauslasia. Tämä tarkoittaa lasipulloja ja -purkkeja. Muu lasijäte, kuten lasiastiat, ikkunalasit ja peililasi tulee viedä hyötykäyttöasemille. Pakkauslasi on hyvä huuhdella ennen ekopistelle viemistä. Kevyt huuhdella on suositeltavaa myös muovipakkauksille, kun muovien keräyspisteet avataan. Ensimmäinen muovinkeräyspiste on jo avattu Kokkolan Citymarketin ekopisteelle ja toinen avataan pian Kokkolan Prismän ekopisteelle. Myös Pietarsaaren avataan muovinkeräyspisteet Citymarketin ja Prismän ekopisteille.

Paristoja teippaamalla pienennät tulipaloriskiä

Käytöstä poistetuissa paristoissa ja akuissa on yleensä jäljellä pieni määrä sähkövarausta, joka voi aiheuttaa jopa tulipalon.

- Suosittelemme teippaamaan käytöstä poistetuista paristoista ja akuista virtanavat piiloon heti, kun ne poistetaan laitteesta, kertoo Recser Oy:n toimitusjohtaja **Tuomas Räsänen**.

Teippaamiseen sopii mikä tahansa teippi. Tärkeintä on, etteivät virtanavat pääse kosketuksiin keskenään. Vuotavat tai ruosteiset paristot ja akut on hyvä palauttaa paristojen vastaanottoon muovipussiin pakattuina.

Ekorosk vastaanottaa vuosittain 20 000 kg paristoja ja pienakkuja ekopisteillään ja lisäksi kaupoista löytyy

Kuva: Recser Oy

vastaanottoon. Siinä määrässä paristoja on monta mahdollista tulipalovaaran paikkaa. Vaikka paristoista syttyvät tulipalot ovat harvinaisia, virtanapojen teippaaminen on helppo ja halpa tapa välttää tulipaloriski. Lisätietoa aiheesta löytyy osoitteesta www.teipattunavaaraton.fi.